ความพึงพอใจต่อการใช้หลักฐานอ้างอิงในการเรียนการสอนรายวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่

The Satisfaction of Using of Evidence in Teaching and Learning in Adult Nursing

ปรารถนา ลังการ์พินธุ์ Ph.D.* **Prathana Langkarpint Ph.D.***

บทคัดย่อ

ปัจจุบันการพยาบาลที่มีคุณภาพและถูกต้องตามมาตรฐานสากลจะต้องมีการพิจารณาใช้หลักฐานอ้างอิงระดับที่ดีตามเกณฑ์มาตรฐานสากล โดยนำมาปรับใช้ตามความเหมาะสมและความต้องการของผู้ป่วยแต่ละราย ตัวอย่างหลักฐานอ้างอิงที่นิยมใช้ในประเทศไทย ได้แก่ การจำแนกคุณภาพของหลักฐาน (Level of evidence) ตามการจำแนกระดับข้อเสนอแนะในการนำไปสู่การปฏิบัติใช้ตามเกณฑ์จำแนกของสถาบันโจแอนนาบริกส์ (The Joanna Briggs Institute for Evidence Based Nursing and Midwifery) ผู้สอนในรายวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ได้เลือกการนำหลักฐานอ้างอิงในระบบดังกล่าว มาใช้ในการเรียนการสอนรายวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ 3 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนฝึกทักษะในการสืบค้นและเลือกหลักฐานอ้างอิงที่สอดคล้องกับกรณีศึกษาที่ได้รับมอบหมาย ฝึกทักษะในการแปลเอกสารที่เป็นภาษาอังกฤษและนำเสนอหน้าชั้นเรียน งานวิจัยชั้นเรียนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนและผู้สอนในรายวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักฐานอ้างอิง เครื่องมือวิจัยได้แก่แบบสอบถามที่ผู้วิจัยดัดแปลงจากแบบประเมินผลการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยพายัพ ตอนที่ 2 กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิคที่ลงเรียนในรายวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ 3 ในภาคการศึกษาที่ 1/2557 จำนวน 127 คน และคณาจารย์ผู้ร่วมสอนในรายวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ 3 จำนวน 10 คน ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนในรายวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักฐานอ้างอิงอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด และผู้สอนพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักฐานอ้างอิงในระดับมากถึงมากที่สุด

คำสำคัญ หลักฐานอ้างอิง การเรียนการสอน การพยาบาลผู้ใหญ่

---

* *ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ*

* *Assistant Professor, McCormick Faculty of Nursing, Payap University*

Abstract

Currently, nursing practice with international standard and quality must consider using evidence from the international standardized organization to apply in accordance with the needs and preferences of individual patient. Level of evidence Joanna Briggs Institute for Evidence Based Nursing and Midwifery is one example of the most popular system used in Thailand. Lecturers in Adult Nursing subject have chosen this evidence in teaching and learning Adult Nursing III to allow junior nursing students to improve their skills in searching and choosing evidence that is appropriate for patient in the assigned case study, English translation and presentation. This classroom research aimed to explore the satisfaction of nursing students and instructors in searching evidence in Adult Nursing subject. The research instrument was questionnaires that was adjusted from Part 2 of the teaching learning evaluation form developed by Academic Affairs office, Payap University. The population of this study were 127 junior nursing students who enrolled in Adult Nursing III subject and 10 faculties who taught in this subject. The results revealed that nursing students satisfaction level on using evidence were high and highest. The faculties satisfaction level on using evidence were also high and highest.

Key words evidence, teaching and learning, adult nursing

บทนำ

การปฏิบัติการพยาบาลตามหลักฐานอ้างอิง (Evidence based nursing practice) หมายถึง “การตัดสินใจวิธีการรักษาหรือดูแลผู้ป่วย/ผู้รับบริการ โดยพิจารณาจากหลักฐานที่ดีที่สุดซึ่งมีความชัดเจนและมีเหตุมีผล ที่มีอยู่ในขณะนั้นอย่างรอบคอบ”[1] พยาบาลควรพิจารณาใช้หลักฐานอ้างอิงระดับที่ดีตามเกณฑ์มาตรฐานสากล เช่น หลักฐานอ้างอิงที่มีคุณภาพของหลักฐาน (Level of Evidence) ตามระบบการแบ่งระดับความน่าเชื่อถือและคุณภาพของหลักฐานอ้างอิง ตามการจำแนกระดับข้อเสนอแนะในการนำไปสู่การปฏิบัติใช้ตามเกณฑ์จำแนก เช่น สถาบันโจแอนนาบริกส์ (The Joanna Briggs Institute for Evidence Based Nursing and Midwifery)[2] ปัจจุบันได้มีการนำหลักฐานอ้างอิงมาใช้ในการดูแลผู้ป่วย โดยบูรณาการความรู้และการปฏิบัติเข้าในความเชี่ยวชาญของบุคลากรด้านสุขภาพ ค่านิยมของผู้ป่วย/ผู้รับบริการ เพื่อให้เกิดผลดีที่สุดในการดูแลรักษาจึงมีการเลือกหลักฐานอ้างอิงที่ดีที่สุดมาใช้ในการตัดสินใจในการดูแลผู้ป่วย/ผู้รับบริการ โดยหลักฐานอ้างอิงนั้นจะต้องได้รับพิสูจน์แล้วว่ามีการสังเคราะห์อย่างถูกต้องตามขั้นตอนที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล[3] เสนอว่า การค้นหาหลักฐานอ้างอิงโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยจะช่วยให้ได้หลักฐานเชิงประจักษ์ที่ถูกต้องและทันสมัย ถึงแม้จะมีการยอมรับว่าการใช้หลักฐานอ้างอิงในการปฏิบัติการพยาบาลจะช่วยให้บุคลากรทางการพยาบาลตัดสินใจหาวิธีที่ดีที่สุดในการให้การดูแลผู้ป่วย แต่การเลือกหลักฐานอ้างอิงในการปฏิบัติงานทางการพยาบาลต้องอาศัยความเชี่ยวชาญของ

พยาบาลที่อยู่ในสาขานั้น ๆ โดยต้องมีการวิเคราะห์ ประเมิน และพิจารณาว่า หลักฐานอ้างอิงที่จะนำมาใช้ มีความเหมาะสมและสามารถใช้ได้จริงเพียงใด ทั้งนี้เพื่อ ให้เกิดการดูแลที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดกับกลุ่มผู้ป่วย ในความรับผิดชอบ[4]

รายวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ 3 เป็นรายวิชาบังคับในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ของคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค จุดมุ่งหมายรายวิชาคือให้นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับแนวคิดและหลักการพยาบาลผู้ใหญ่ภาวะสุขภาพปกติ ภาวะเสี่ยง ภาวะเจ็บป่วยในระยะเฉียบพลัน วิกฤติ และเรื้อรัง ที่ซับซ้อนได้รับการรักษาด้วยยาและการผ่าตัด ครอบคลุมความผิดปกติเกี่ยวกับระบบประสาทและสมอง ระบบทางเดินปัสสาวะ ระบบสืบพันธุ์เพศชายและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ มะเร็ง และการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย และให้นักศึกษาสามารถบูรณาการความรู้หลักฐานอ้างอิง และกระบวนการพยาบาลเพื่อการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม โดยคำนึงถึงคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ สำหรับผลการเรียนรู้ของรายวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ 3 เน้นให้ผู้เรียนมีความรู้สี่ด้าน ดังนี้ 1) มีความรู้และความเข้าใจในศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานของชีวิตและศาสตร์ที่เกี่ยวข้องรอบคลุมทั้งวิทยาศาสตร์ มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และกฎหมาย 2) มีความรู้ความเข้าใจในศาสตร์พื้นฐานทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ ศาสตร์ทางวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ 3) มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการพยาบาล และ/หรือ การวิจัย 4) มีความรู้ความเข้าใจในวิทยาการความก้าวหน้าด้านสุขภาพที่ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงของประเทศและสังคมโลก ในด้านทักษะทางปัญญา รายวิชานี้มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหาอย่างมีวิจารณญาณด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การวิจัย และการใช้นวัตกรรม อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับบริบททางสังคม ส่วนในด้านการพัฒนาทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ รายวิชานี้มุ่งให้ผู้เรียนสามารถสืบค้นข้อมูลทางการพยาบาลและหลักฐานอ้างอิงได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถศึกษา ค้นคว้า อ่านวารสารและตำราภาษาอังกฤษทางการพยาบาลได้อย่างเข้าใจ

เพื่อเป็นการเสริมสร้างสมรรถนะและเตรียมความพร้อมนักศึกษาพยาบาลให้มีความรู้เกี่ยวกับหลักฐานอ้างอิง และมีทักษะในการสืบค้นข้อมูลทางการพยาบาลโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ตามคำขวัญของวันพยาบาลสากลปี พ.ศ. 2555 ที่ว่า พยาบาลสร้างสรรค์บริการ : จากหลักฐานอ้างอิงสู่การปฏิบัติ[6] ผู้สอนรายวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ 3 (พบ. 354) หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพายัพ ปีการศึกษา 1/2557 จึงได้เลือกหลักฐานอ้างอิงมาใช้ในการเรียนการสอนในวิชาดังกล่าว นักศึกษาที่ลงเรียนในรายวิชานี้จะได้ฝึกทักษะที่จะค้นคว้า พิจารณา และเลือกหลักฐานอ้างอิงที่เหมาะสมในการดูแลผู้ป่วยที่มีปัญหาสุขภาพในระบบต่างๆตามกรณีศึกษาที่ได้รับ อีกทั้งได้พัฒนาทักษะด้านการสืบค้นและวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายอย่างเป็นระบบทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษโดยใช้องค์ความรู้ทางวิชาชีพเป็นหลักในการค้นคว้าและได้พัฒนาทักษะในการนำเสนอ เป็นการพัฒนานักศึกษาให้สอดรับกับผลการเรียนรู้ของรายวิชาที่ได้กำหนดไว้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

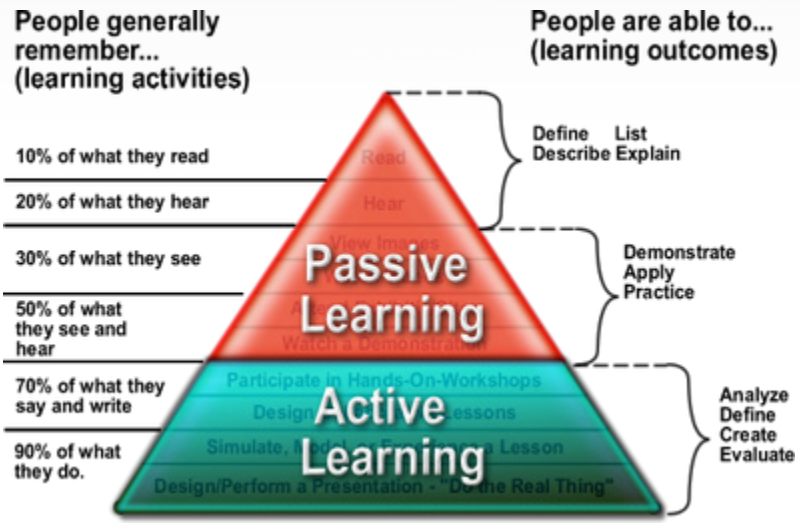
การวิจัยชั้นเรียนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนในรายวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ 3 ต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักฐานอ้างอิง
2. ประเมินความเห็นของผู้สอนต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักฐานอ้างอิง

กรอบแนวคิด

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กล่าวถึงแนวการจัดการศึกษาของชาติว่าควรการจัดการศึกษาต้องเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทุกคนเรียนรู้และพัฒนาตนเอง การจัดสภาวะ แวดล้อม บรรยากาศ

รวมทั้งแหล่งเรียนรู้ควรมีความหลากหลายและเอื้อต่อความสามารถของผู้เรียน และได้เน้นว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดในกระบวนการจัดการเรียนการสอน และจากแนวคิดของ Johnson (2012)[7] จากภาพที่ 1 ที่อธิบายได้ว่า active learning จะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้มากขึ้นจากการอ่าน การได้ยิน การมองเห็น และการทำกิจกรรม นอกจากนี้ผู้เรียนยังได้เรียนรู้การวิเคราะห์ การให้คำนิยาม การพัฒนาความรู้ และการประเมินค่าอีกด้วย

ภาพที่ 1. Passive Learning และ Active Learning โดย Claes Johnson (2012) (ที่มา: https://mathsimulationtechnology.wordpress.com/2012/02/16/active-learning-passive-teaching/)

ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนในรายวิชานี้จึงมุ่งเน้นที่ประโยชน์ของผู้เรียนซึ่งเป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ให้ได้พัฒนาทักษะการค้นคว้าด้วยตนเอง โดยการสืบค้นหลักฐานอ้างอิงที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาลผู้ป่วยเป็นภาษาอังกฤษ ฝึกการการอ่าน การแปลและสรุปความสำคัญ ฝึกการนำเสนอหน้าชั้นเรียน และฝึกทักษะในการทำงานแบบกลุ่ม เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาด้วยตนเองอย่างแท้จริง

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยชั้นเรียนนี้มีการดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยชั้นเรียนตามแนวคิดที่ได้จากแนวปฏิบัติที่ดีในการทำวิจัยในชั้นเรียนที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ 1. การเลือกหัวข้อวิจัยในชั้นเรียน 2. การออกแบบการวิจัยในชั้นเรียน 3. การสรุปผลการวิจัย 4. ข้อเสนอแนะสำหรับอาจารย์เพื่อการพัฒนางานวิจัยในชั้นเรียน การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนในรายวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักฐานอ้างอิง และประเมินความพึงพอใจของผู้สอนต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักฐานอ้างอิง กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาได้แก่

1. นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ 3 (พบ. 354) ในภาคการศึกษาที่ 1/2557 จำนวน 127 คน

2. คณาจารย์ผู้สอนในรายวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ 3 จำนวน 10 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลมีจำนวน 2 ชุด

เครื่องมือชุดที่ 1 คือแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้หลักฐานอ้างอิงในการเรียนการสอนรายวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่สำหรับนักศึกษาที่ผู้วิจัยดัดแปลงจากแบบประเมินผลการเรียนการสอน (ปรส.) ของมหาวิทยาลัยพายัพ ซึ่งเป็นแบบประเมินที่พัฒนาโดยฝ่ายวิชาการมหาวิทยาลัยพายัพ และได้ใช้เป็นมาตรฐานในการวัดความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนการสอนในทุกรายวิชาที่มีการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นคำถามแบบ Likert scale มีจำนวน 5 ข้อ และในแต่ละข้อมีคำถามปลายเปิดเพื่อให้นักศึกษาแสดงความเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักฐานอ้างอิงในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ 3 คำตอบความพึงพอใจต่อการใช้หลักฐานอ้างอิงในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ 3 แบ่งออกเป็น 5 ระดับได้แก่

5 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด
4 หมายถึง พึงพอใจมาก
3 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง
2 หมายถึง พึงพอใจน้อย
1 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

เครื่องมือชุดที่ 2 คือ แบบสอบถามได้แก่ ความพึงพอใจต่อการใช้หลักฐานอ้างอิงในการเรียนการสอนรายวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ในผู้สอนจำนวน 2 ข้อ ลักษณะเป็นแบบ Likert scale เช่นเดียวกับฉบับแรก และทุกข้อมีคำถามเปิดเพื่อให้ผู้สอนแสดงความเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักฐานอ้างอิงในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ 3 เช่นเดียวกัน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยชั้นเรียน ดังนี้

1. ผู้สอนในรายวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ประชุมวางแผนการจัดการเรียนการสอนโดยการใช้หลักฐานอ้างอิง

2. มอบหมายงานให้นักศึกษาไปสืบค้นใช้หลักฐานอ้างอิงในการดูแลผู้ป่วยที่มีปัญหาสุขภาพสอดคล้องกับกรณีศึกษาที่ได้รับ

3. นักศึกษานำเสนอกรณีศึกษาและหลักฐานอ้างอิงหน้าชั้นเรียน

4. แจกแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้หลักฐานอ้างอิงในการเรียนการสอนรายวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ ก่อนเรียน และหลังจากการเรียนการสอนคาบสุดท้ายเสร็จสิ้นลง

5. แจกแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักฐานอ้างอิงแก่ผู้สอนหลังจากการเรียนการสอนคาบสุดท้ายเสร็จสิ้นลง

6. นำแบบสอบถามของผู้เรียนและผู้สอนมาวิเคราะห์ทางสถิติ

ผลการวิจัย

การวิจัยชั้นเรียนนี้ได้รวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ 3 (พบ. 354) ในภาคการศึกษาที่ 1/2557 จำนวน 127 คน เป็นเพศหญิงจำนวน 116 คน เพศชายจำนวน 11 คน อายุระหว่าง 18-20 ปี และคณาจารย์ผู้สอนในรายวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ 3 จำนวน 10 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 9 คน เพศชายจำนวน 1 คน มีอายุระหว่าง 38-52 ปี

ผลการศึกษาพบว่า

ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการที่ผู้สอนมอบหมายให้ค้นคว้าหลักฐานอ้างอิงเป็นภาษาอังกฤษก่อนและหลังกิจกรรมการเรียนรู้ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจของผู้เรียนก่อนและหลังกิจกรรมการเรียนรู้โดยมอบหมายให้ผู้เรียนค้นคว้าหลักฐานอ้างอิงเป็นภาษาอังกฤษ

ระดับความพึงพอใจ	ก่อนกิจกรรม	หลังกิจกรรม
พึงพอใจมากที่สุด	9 %	18 %
พึงพอใจมาก	18 %	29 %
พึงพอใจปานกลาง	41 %	42 %
พึงพอใจน้อย	27 %	8 %
พึงพอใจน้อยที่สุด	6 %	3 %

จากตารางที่ 1 พบว่า ก่อนทำกิจกรรมการเรียนรู้โดยมอบหมายให้ผู้เรียนค้นคว้าหลักฐานอ้างอิงเป็นภาษาอังกฤษ ผู้เรียนรายงานว่ามีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด 9 เปอร์เซ็นต์ พึงพอใจในระดับมาก 18 เปอร์เซ็นต์ พึงพอใจในระดับปานกลาง 41 เปอร์เซ็นต์ พึงพอใจในระดับน้อย 27 เปอร์เซ็นต์ และพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด 6 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ภายหลังกิจกรรมการเรียนรู้โดยมอบหมายให้ผู้เรียนค้นคว้าหลักฐานอ้างอิงเป็นภาษาอังกฤษ ผู้เรียนรายงานว่ามีความพึงพอใจต่อกิจกรรมในระดับมากที่สุด 18 เปอร์เซ็นต์ พึงพอใจในระดับมาก 29 เปอร์เซ็นต์ พึงพอใจในระดับปานกลาง 42 เปอร์เซ็นต์ พึงพอใจในระดับน้อย 8 เปอร์เซ็นต์ และพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด 3 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ

ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการนำเสนอหลักฐานอ้างอิงหน้าชั้นเรียน ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจของผู้เรียนก่อนและหลังกิจกรรมการนำเสนอหลักฐานอ้างอิงหน้าชั้นเรียน

ระดับความพึงพอใจ	ก่อนกิจกรรม	หลังกิจกรรม
พึงพอใจมากที่สุด	9 %	11 %
พึงพอใจมาก	23 %	42 %
พึงพอใจปานกลาง	43 %	32 %
พึงพอใจน้อย	23 %	13 %
พึงพอใจน้อยที่สุด	2 %	3 %

จากตารางที่ 2 พบว่า ก่อนทำกิจกรรมการนำเสนอหลักฐานอ้างอิงหน้าชั้นเรียน ผู้เรียนรายงานว่ามีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการนำเสนอหลักฐานอ้างอิงหน้าชั้นเรียนในระดับมากที่สุด 9 ปอร์เซ็นต์ พึงพอใจในระดับมาก 23 เปอร์เซ็นต์ พึงพอใจในระดับปานกลาง 43 เปอร์เซ็นต์ พึงพอใจในระดับน้อย 23 เปอร์เซ็นต์ และ พึงพอใจในระดับน้อยที่สุด 2 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ภายหลังกิจกรรมการนำเสนอหลักฐานอ้างอิงหน้าชั้นเรียน ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการนำเสนอหลักฐานอ้างอิงหน้าชั้นเรียนในระดับมากที่สุด 11 เปอร์เซ็นต์ พึงพอใจในระดับมาก 42 เปอร์เซ็นต์ พึงพอใจในระดับปานกลาง 32

เปอร์เซ็นต์ พึงพอใจในระดับน้อย 13 เปอร์เซ็นต์ และพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด 3 เปอร์เซ็นต์ตามลำดับ

ผู้เรียนได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับประโยชน์ของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักฐานอ้างอิง ดังนี้

1. ทำให้สามารถสืบค้นข้อมูลทางการพยาบาลและหลักฐานอ้างอิงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ได้ฝึกสืบค้นหลักฐานอ้างอิงที่มีความน่าเชื่อถือและเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา

3. ได้สืบค้นหลักฐานอ้างอิงเป็นภาษาอังกฤษและได้นำเสนอ ทำให้สามารถค้นคว้าและอ่านเอกสาร/ตำราภาษาอังกฤษได้

4. ได้ค้นคว้าตำราและวารสารภาษาอังกฤษทางการพยาบาลที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในบทเรียนและนำไปใช้เสริมความรู้ในการปฏิบัติการพยาบาลได้

5. สามารถสื่อสารภาษาไทยและภาษาอังกฤษได้อย่างเหมาะสม ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และการนำเสนอ

6. สามารถเลือกใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์พื้นฐานและรูปแบบการนำเสนอสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

7. ผู้สอนมีความเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนโดยมอบหมายให้ผู้เรียนค้นคว้าหลักฐานอ้างอิงเป็นภาษาอังกฤษ ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความเห็นของผู้สอนต่อการมอบหมายให้ผู้เรียนค้นคว้าหลักฐานอ้างอิงเป็นภาษาอังกฤษ

ระดับความพึงพอใจของผู้สอน	เปอร์เซ็นต์
พึงพอใจมากที่สุด	33
พึงพอใจมาก	34
พึงพอใจปานกลาง	22
พึงพอใจน้อย	11

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้สอนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนโดยการมอบหมายให้ผู้เรียนค้นคว้าหลักฐานอ้างอิงในระดับมากที่สุด 33 เปอร์เซ็นต์ พึงพอใจในระดับมาก 34 เปอร์เซ็นต์ พึงพอใจในระดับปานกลาง 22 และพึงพอใจในระดับน้อย 11 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ผู้สอนมีความพึงพอใจต่อการให้นักศึกษานำเสนอหลักฐานอ้างอิงหน้าชั้นเรียน ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ระดับความพึงพอใจของผู้สอนต่อการให้นักศึกษานำเสนอหลักฐานอ้างอิงหน้าชั้นเรียน

ระดับความพึงพอใจของผู้สอน	เปอร์เซ็นต์
พึงพอใจมากที่สุด	11
พึงพอใจมาก	56
พึงพอใจปานกลาง	11
พึงพอใจน้อย	22

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้สอนมีความเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนโดยการให้นักศึกษานำเสนอหลักฐานอ้างอิงหน้าชั้นเรียน ในระดับพึงพอใจมากที่สุด 11 เปอร์เซ็นต์ พึงพอใจในระดับมาก 56 เปอร์เซ็นต์ พึงพอใจในระดับปานกลาง 11 เปอร์เซ็นต์ และพึงพอใจในระดับน้อย 22 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ

ผู้สอนยังได้ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยมอบหมายให้ผู้เรียนค้นคว้าหลักฐานอ้างอิงเป็นภาษาอังกฤษ ดังนี้

1. ผู้เรียนมาพบตามเวลาและมีความตั้งใจในการสืบค้นเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและครอบคลุม

2. ผู้เรียนยังไม่เข้าใจความหมายของคำว่า “หลักฐานอ้างอิง” ทำให้ใช้เวลาสืบค้นข้อมูลค่อนข้างมาก ส่งผลให้มีเวลาในการแปลข้อมูลน้อย และการแปลไม่ครอบคลุมและไม่ตรงประเด็น ควรมีการปรับเปลี่ยนวิธีการ

3. ให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับหลักฐานอ้างอิงแก่นักศึกษาก่อนมอบหมายงาน

4. มอบหมายให้สืบค้นบทความวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้หลักฐานอ้างอิง แทนการสืบค้นหลักฐานอ้างอิง

5. ผู้สอนสืบค้นและเตรียมหลักฐานอ้างอิงก่อนมอบหมายให้นักศึกษานำไปแปล

6. เน้นการแปลเฉพาะส่วนการนำหลักฐานอ้างอิงไปใช้ในการพยาบาล

7. ผู้เรียนไม่เข้าใจวิธีการสรุปประเด็นสำคัญของข้อมูลที่สืบค้นได้

8. ผู้เรียนที่มีทักษะในการใช้และการแปลภาษาอังกฤษ ทำให้ต้องใช้เวลามากในการสืบคันและการแปล

9. การนำเสนอหลักฐานอ้างอิง อาจใช้วิธีการที่หลากหลาย โดยให้ผู้เรียนมีอิสระในการเลือกวิธีนำเสนอแบบอื่น ๆ เช่น การนำเสนอด้วยโปสเตอร์

10. ควรรวมงานที่มอบหมาย ทั้งกรณีศึกษาและการสืบค้นหลักฐานอ้างอิงเป็น 1 ชิ้นงาน เนื่องจากนักศึกษาได้รับมอบหมายงานให้ทำนอกเวลาในรายวิชาอื่นด้วย ทำให้เวลาในการทบทวนเนื้อหา หรือเวลาในการศึกษาด้วยตนเอง (self study) มีน้อยลง เพิ่มเวลาที่ใช้ในการนำเสนองานให้แก่ผู้เรียน

11. ให้นักศึกษาที่ได้รับมอบหมายงานนำเสนองานทันทีหลังการเรียนการสอนคาบสุดท้ายของแต่ละบทตามเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง แทนการนำเสนอในช่วงหลักการบรรยายคาบสุดท้ายของรายวิชา เพื่อเป็นการสรุปเนื้อหาในแต่ละบท

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการที่ผู้สอนมอบหมายให้ค้นคว้าหลักฐานอ้างอิงเป็นภาษาอังกฤษ สังเกตได้จากค่าเฉลี่ยร้อยละของความพึงพอใจภายหลังกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เรียนอย่างรายงานว่ามีความพึงพอใจเพิ่มขึ้น ในระดับปานกลาง ระดับมาก และระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 42, 29 และ 19 ตามลำดับ ผู้วิจัยคาดว่าอาจเป็นเพราะผู้เรียนชอบเรียนรู้ด้วยการค้นคว้าจากอินเตอร์เนท และมีทักษะในการค้นคว้าทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับความพึงพอใจของผู้เรียนต่อกิจกรรมการนำเสนอหลักฐานอ้างอิง สังเกตได้จากค่าเฉลี่ยร้อยละของความพึงพอใจภายหลังกิจกรรมการนำเสนอหลักฐานอ้างอิงหน้าชั้นเรียน ผู้เรียนรายงานว่ามีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการนำเสนอหลักฐานอ้างอิงหน้าชั้นเรียนเพิ่มขึ้นในระดับมากและระดับมากที่สุด ผู้เรียนได้แสดงความเห็นที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้คอมพิวเตอร์ในค้นคว้าหลักฐานอ้างอิงและการได้ฝึกทักษะการใช้ภาษาอังกฤษและการนำเสนอหน้าชั้นเรียน แต่เนื่องด้วยความสามารถและทักษะในการอ่าน การแปล และการพูดภาษาอังกฤษของผู้เรียนมีความแตกต่างกัน จึงทำให้ผู้เรียนที่มีความสามารถและทักษะการอ่าน การแปล และการพูดภาษาอังกฤษน้อยกว่า มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการนำเสนอหลักฐานอ้างอิงก่อนกิจกรรมลดลง

จากการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน ผู้วิจัยพบว่าผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการค้นคว้าเอกสารหลักฐานอ้างอิงภาษาอังกฤษ มาพบอาจารย์ที่ปรึกษา

กลุ่มเพื่อขอคำปรึกษาในการเลือกหลักฐานอ้างอิงก่อนที่จะแปลเอกสาร ผู้เรียนตั้งใจในการเตรียมการนำเสนอโดยใช้ power point ซึ่งพฤติกรรมและความพึงพอใจของผู้เรียนดังกล่าวสอดคล้องการการศึกษาของ วรวรรณ เพชรอุไร (2555)[8] ซึ่งใช้ active learning ในการจัดการเรียนการสอน

ผู้สอนพึงพอใจกับการจัดการเรียนการสอนโดยการมอบหมายให้ผู้เรียนค้นคว้าหลักฐานอ้างอิง เห็นได้จากการที่กลุ่มตัวอย่างรายงานว่า ผู้สอนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนโดยการมอบหมายให้ผู้เรียนค้นคว้าหลักฐานอ้างอิงในระดับมากและมากที่สุด ผู้สอนพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนโดยการให้นักศึกษานำเสนอหลักฐานอ้างอิงหน้าชั้นเรียน สังเกตได้จากการที่ผู้สอนอย่างรายงานว่ามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนโดยการให้นักศึกษานำเสนอหลักฐานอ้างอิงหน้าชั้นเรียนในระดับมากและมากที่สุด

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ผู้สอนควรประชุมปรึกษาหารือกันและพิจารณาเลือกวิธีการเรียนการสอนโดยใช้หลักฐานอ้างอิงมาปรับใช้ในการเรียนการสอน ควรทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมแล้วทำการวิจัยชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยอาจใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพร่วมด้วย เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมากขึ้น ควรจัดการบรรยายเกี่ยวกับหลักฐานอ้างอิงในชั่วโมงแนะนำกระบวนวิชา เพื่อแนะนำนักศึกษาให้รู้จักกับหลักฐานอ้างอิง การแบ่งประเภทและระดับหลักฐานอ้างอิงตามมาตรฐานสากล รวมทั้ง ความสำคัญประโยชน์และการนำหลักฐานอ้างอิงไปใช้ในการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจมากขึ้น นอกจากนี้ ควรศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนของนักศึกษาระหว่างการจัดการเรียนการสอนวิธีอื่นกับการจัดการเรียนการสอนใช้หลักฐานอ้างอิงมาปรับใช้ในการเรียนการสอน

บทสรุป

ผู้เรียนในรายวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักฐานอ้างอิงอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ผู้สอนพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักฐานอ้างอิงในระดับมากถึงมากที่สุด ดังนั้น จึงควรพิจารณาใช้หลักฐานอ้างอิงมาประกอบในการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 โดยทำการวิจัยชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักฐานอ้างอิงสำหรับนักศึกษาพยาบาล ควรเพิ่มการศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักฐานอ้างอิงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนในการวิจัยครั้งต่อไป

เอกสารอ้างอิง

1. นิตยา เพ็ญศิรินภา. การปฏิบัติตามหลักฐานอ้างอิง, จุลสารวิทยาศาสตร์สุขภาพออนไลน์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.[ออนไลน์]. 2555 [เข้าถึง เมื่อ 2560/12/25] เข้าถึงได้จาก http://www.stou.ac.th/Schools/Shs/booklet/book55_1/pbhealth.htm.
2. Jordan Z, Lockwood C, Aromataris E, Munn Z. *The updated JBI model for evidence based healthcare.* [ออนไลน์]. 2555 [เข้าถึง เมื่อ 2560/12/25] เข้าถึงได้จาก http://www.joannabriggs.edu.au.
3. คณะทำงานการจัดการความรู้ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. แนวปฏิบัติที่ดีในการทำวิจัยในชั้นเรียนที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ[ออนไลน์]. 2555 [เข้าถึง เมื่อ 2560/12/25]เข้าถึงได้จาก file:///C:/Users/DELL/Desktop/บทความตีพิมพ์%202017/EBP/งานวิจัยเปรียบเทียบและใช้อ้างอิง/แนวปฏิบัติที่ดี

ในการทำวิจัยชั้นเรียน.pdf.

4. เสาวลักษณ์ จิรธรรมกุล. การสืบค้นสารสนเทศสำหรับการหาหลักฐานอ้างอิงทางการพยาบาล, วารสารโรคหัวใจและทรวงอก, 2549;17(2):37-51.
5. รุ่งนภา เขียวชอ่ำ. การปฏิบัติการพยาบาลตามหลักฐานอ้างอิง, วารสารวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้าจันทบุรี, 2556;24(2):94-108.
6. คณะกรรมการฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย. พยาบาลสร้างสรรค์บริการ : จากหลักฐานอ้างอิง สู่การปฏิบัติ, [ออนไลน์]. 2555. [เข้าถึง เมื่อ 2560/12/25] เข้าถึงได้จาก http://www.thainurse.org/wordpress/?page_id=2825.
7. Claes Johnson (2012) Passive and Active Learning. [ออนไลน์]. 2012. [เข้าถึง เมื่อ 2560/12/25] เข้าถึงได้จาก https://mathsimulationtechnology.wordpress.com/2012/02/16/active-learning-passive-teaching/).
8. วรวรรณ เพชรอุไร. ผลสัมฤทธิ์จากการเรียนรู้แบบแอคทีฟในรายวิชา อย 341 การแปรรูปยาง สาขาวิชาเทคโนโลยียางและพอลิเมอร์ คณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร. รายงานการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน/การวิจัยในชั้นเรียน. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยแม่โจ้; 2555.